

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **S. T.**, zast. Mgr. Davidem Netušilem, advokátem, se sídlem Politických vězňů 911/8, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2021, č. j. CPR-5101-3/ČJ-2021-930310-V236, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2021, č. j. 2 A 13/2021 - 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 29. 12. 2020, č. j. KRPA-326361-14/ČJ-2020-000022-SV, jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, na dobu 1 roku a současně mu byla stanovena doba k vycestování z území členských států EU do patnácti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobu, kterou Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem zamítl. Uvedl, že žalobce pobýval na území ČR v době od 9. 10. 2020 do 28. 12. 2020 bez potřebného pobytového oprávnění. Žalobce v žalobě pouze brojil proti tomu, že v řízení před správními orgány byl vyslechnut, ovšem byl mu ustanoven tlumočník z jazyka ruského, ačkoli je občanem Ukrajiny, kde je úředním jazykem ukrajinština. Žalobce uvedl, že ruštině téměř nerozumí. Městský soud zjistil ze spisu, že žalobce do protokolu uvedl, že nerozumí česky, a proto žádá o tlumočnicka do ruštiny. Přítomné tlumočníci rozumí dobře. To pak žalobce potvrdil svým podpisem na protokole. Městský soud poukázal na obdobný případ, kterým se zabýval NSS v rozsudku ze dne 27. 8. 2020, č. j. 1 Azs 20/2020 - 22, z něž vyplývá, že účastník správního řízení nemá právo na tlumočnicka do mateřského jazyka, nýbrž pouze do jazyka, v němž je schopen se dorozumět. Tomu bylo v případě žalobce dostáno. Z tohoto důvodu

byla shledána nedůvodnou i námitka, že žalobce podepsal veškeré dokumenty, přestože jim nerozuměl. Správní orgány obou stupňů se pak řádně zabývaly všemi žalobcem uváděnými námitkami a tvrzeními a jejich rozhodnutí jsou dostatečně odůvodněná. Tlumočnice ustanovená správním orgánem prvního stupně je tlumočnicí do jazyka ruského a ukrajinského. Do ruštiny tlumočila na žádost žalobce.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen stěžovatel) kasační stížnost. Uvedl, že v řízení před správními orgány bylo porušeno jeho právo dle čl. 36 a 37 Listiny základních práv a svobod, tj. právo na tlumočníka. V řízení mu byl ustanoven tlumočnick do jazyka ruského, přestože stěžovatel ruštinu téměř neovládá, rozhodně ne v té míře, aby mohl porozumět právním otázkám a úředním listinám. Jeho mateřštinou a zároveň úředním jazykem jeho domovského státu je ukrajinština. Pokud by mu bylo řádně tlumočeno do ukrajinštiny, nemohl by správní orgán prvního stupně učinit skutkové závěry uvedené v odůvodnění jeho rozhodnutí, které stěžovatel ve skutečnosti nikdy neuvedl. Protokol a další listiny v řízení před správním orgánem prvního stupně podepsal, ačkoli jim nerozuměl, neboť neměl zástupce a nevěděl, že může odmítnout podpis listiny, které nerozumí. Stěžovatel popřel, že by v průběhu ústního jednání odpovídal na otázky položené správním orgánem, které mu byly tlumočeny, že by se vyjádřil, že nežádá doplnění výpovědi ani nechce uvést další skutečnosti. Není ani pravdou, že pokud by nebyl schopen porozumět položeným otázkám a komunikovat v ruštině a tlumočnice by na to neupozornila, dopustila by se trestného činu křivého tlumočení dle § 347 trestního zákoníku. Trestní zákoník neukládá tlumočnickovi povinnost na toto správní orgán upozorňovat. Tlumočnicků do ukrajinštiny je v ČR dostatek.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že tato není důvodná, neboť správní orgány obou stupňů postupovaly v souladu se zákonem.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ve znění zákona č. 77/2021 Sb., *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tuto judikaturu je možné přiměřeně aplikovat i na právní úpravu účinnou od 1. 4. 2021. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu

pokračování

učinit judikurní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] Otázkou jazyka, do kterého má být účastníkovi správního řízení tlumočeno (§ 16 odst. 3 správního řádu), se již NSS opakovaně zabýval. Např. v rozsudku ze dne 9. 12. 2020, č. j. 10 Azs 341/2020 - 28, uvedl: *„Účastník řízení má právo na to, aby mu bylo tlumočeno do jazyka, v němž je schopen se porozumět, nikoliv nezbytně do mateřského jazyka či úředního jazyka jeho domoviny (srov. rozsudek ze dne 17. 10. 2020, č. j. 9 Azs 274/2019-35, bod 11, a judikaturu tam citovanou).“* Podobně v bodě 9 rozsudku č. j. 1 Azs 20/2020 - 22, na který již přílehavě poukázal městský soud v napadeném rozsudku, zdejší soud uvedl: *„Nejvyšší správní soud již v minulosti připustil ustanovení tlumočnicka i z jiného než z mateřského jazyka (např. rozsudek ze dne 23. 3. 2005, č. j. 4 Azs 307/2004 - 63). Stěžovatel nadto po dobu správního řízení až do vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně netvrdil, že by něčemu nerozuměl. V této souvislosti městský soud správně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018 č. j. 2 Azs 340/2017- 79, ve kterém k obdobné námitce Nejvyšší správní soud uvedl: ‘Pokud stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že tlumočení za užití ruského jazyka nerozuměl, je toto jeho tvrzení v přímém rozporu s obsahem správního spisu, a to zejména s protokolem o výsledku stěžovatele ze dne [...], v jeho závěru je stěžovatel tázán: »Rozuměl jste všem kladeným otázkám?«, načež odpověděl »Ano.« Dále je v uvedeném protokolu konstatováno: »Žádných dalších změn ani doplnění nežádám, a proto tento protokol jako správný a úplný podepisuje dne 10. 03. 2017 v 13:20 hodin.« Toto stěžovatel stvrdil svým podpisem. Nejvyšší správní soud má za to, že pokud by stěžovatel skutečně nerozuměl tlumočení za použití ruského jazyka, musela by být jeho odpověď na výše uvedenou otázku negativní, resp. alespoň přibližně ve tvaru: »Položené otázky nerozumím.« Lze se proto přiklonit k názoru městského soudu, že stěžovatel namítal neporozumění ruskému jazyku při tlumočení nedůvodně.‘ I v nyní posuzované věci stěžovatel podepsal protokol o výsledku účastníka řízení s tím, že nepožaduje jeho doplnění ani změnu a že je obsah protokolu správný; na dotaz, zda rozuměl všem položeným otázkám, odpověděl kladně.“* Nejvyšší správní soud má ve shodě s městským soudem za to, že právě citovaný rozsudek (kde žalobce rovněž namítal, že jako Ukrajinec tlumočení do ruštiny nerozuměl) se týká věci zcela srovnatelné s věcí stěžovatele, a závěry v něm uvedené jsou proto přenositelné na projednávanou věc.

[9] Stěžovatel dle správního spisu sám prohlásil, že žádá o tlumočnicka do jazyka ruského. Během výsledku dne 29. 12. 2020 uvedl, že potřebuje tlumočnicka do ruštiny a že tlumočení ustanovené tlumočnice paní B. rozumí. Dle protokolu rovněž výslovně prohlásil, že všem otázkám rozuměl a nechce uvést žádné další skutečnosti k předmětné věci. Proti samotnému obsahu tlumočení nic nenamítl a z obsahu protokolu je vidět, že na všechny otázky bez problému odpověděl. Stěžovatel tedy nebyl zkrácen na právu na tlumočnicka dle § 16 odst. 3 správního řádu. Nejvyšší správní soud poznamenává,

že ustanovená tlumočnice paní B. je tlumočnicí do jazyka ruského i ukrajinského. V tomto ohledu je argumentace stěžovatele zcela nelogická, neboť i pokud by mluvil ukrajinsky, tlumočnice by nepochybně byla schopna správně přetlumočit jeho výpověď do češtiny a totéž platí pro otázky položené úřední osobou, které tlumočnice v případě zájmu stěžovatele mohla tlumočit přímo do ukrajinštiny. Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel neuvádí ani žádné konkrétní části výpovědi, které měly být chybně zachyceny v protokolu v důsledku nepochopení stěžovatele. I z tohoto hlediska lze souhlasit s městským soudem, že se námitky stěžovatele jeví jako účelové.

[10] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a městský soud se od ní neodchýlil. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované pak nevznikly v řízení o kasační stížnosti náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu